

9. SINIF TARİH DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SINAV PROVASI · ÖĞRENCİ KÂĞIDI

Senaryo 4 · Kitapçık B · Sezgi Empati Educational Assessments · www.sanalsinav.com

ADI SOYADI

SINIFI / NO

PUAN

Açıklama: Bu sınav 7 sorudan oluşmaktadır. Süre 40 dakikadır. Her sorunun puanı yanında yazılıdır. Cevaplarınızı ilgili alana, işlemlerinizi ve gerekçelerinizi göstererek yazınız.

- TAR.9.1.1 Tarih öğrenmenin bireye ve topluma faydalarını yorumlayabilme
- TAR.9.1.2 Tarihin doğasını farklı kaynaklar üzerinden inceleyebilme
- TAR.9.1.3 Tarihsel bilginin üretim sürecini çözümleyebilme

1.

20 puan

Aşağıdaki kayıt, bir tarih öğretmenin derste kullanmak için hazırladığı kurgusal bir belgedir.

Taşlıpınar Köyü Kayıt Defteri (1880): “Köyümüzün çocuklarından ancak beşi kasabadaki mektebe gidebilmektedir. Mektep köye üç saat uzaklıktadır ve kışın yollar kapanır. Hasat zamanı bütün aile tarlada çalışır; çocuklar da harman yerinde yardım eder.”

Bu kaydı okuyan Burak şu yorumu yapıyor: “Bu insanlar eğitime hiç önem vermemiş. Çocuklarını okula göndermek yerine tarlada çalıştırmaları çok yanlış.”

a) Burak'ın yorumundaki yaklaşım hatasını açıklayınız.

(6 p)

b) Burak'ın yorumunu, kayıttaki bilgileri dikkate alarak tarihsel empatiyle yeniden yazınız.

(8 p)

c) Tarihsel empati becerisinin bugünkü toplumsal hayatta bireye sağlayabileceği bir katkıyı yorumlayınız.

(6 p)

2.

15 puan

Sınıf tartışmasında Ömer şöyle diyor: “Tarih geçmişte kaldı. Bugünün sorunları ve teknolojisi bambaşka; tarih öğrenmek bize bir şey kazandırmaz.”

Öğretmen tartışmaya şu örneği getiriyor: “Bazı ülkeler, salgın hastalık dönemlerinde yaklaşık yüz yıl önceki salgınlara ait kayıtları incelemiş; o dönemde işe yarayan karantina, hijyen ve kalabalık toplantıları sınırlama gibi uygulamalardan yararlanmıştır.”

a) Öğretmenin örneğinden yararlanarak Ömer’in görüşünü değerlendiriniz.

(8 p)

b) Görüşünüzü, örnekte yer almayan ve tarih öğrenmenin sağladığı başka bir faydayla destekleyiniz.

(7 p)

3.

10 puan

Aşağıdaki metin, bir tarih öğretmenin hazırladığı kurgusal bir vakayinameden (olayları yıl yıl anlatan tarih kitabı) alınmıştır. Yazar, Karasu Beyliğinin saray tarihçisidir.

(1) Bey, 1388 yılının ilkbaharında ordusuyla başkentten çıktı. (2) Bu sefer, beyliğin gördüğü en parlak sefer oldu. (3) Ordu, yolda bir hafta boyunca yağmur altında yürüdü. (4) Askerler, beyin adaleti sayesinde hiç yorulmadı.

a) Numaralanmış cümleleri tarihsel olgu ve yorum olarak ayırınız.

(4 p)

b) Yorum içeren cümlelerin, yazarın bakış açısı hakkında ne gösterdiğini açıklayınız.

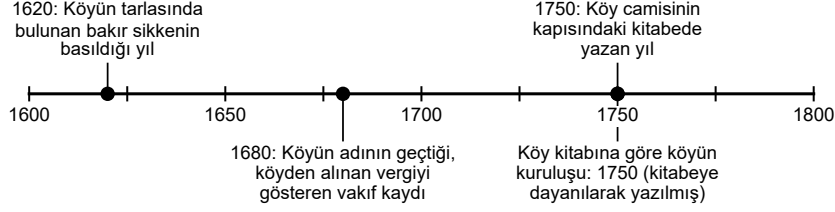
(6 p)

4.

15 puan

Aşağıdaki durum kurgusaldır.

Çınarlıpınar köyü hakkında yazılmış bir kitapta, köy camisinin kapısındaki kitabeyle dayanılarak köyün 1750'de kurulduğu yazılmıştır. Son yıllarda köyle ilgili iki yeni kaynak bulunmuştur. Zaman çizelgesinde eski ve yeni kaynaklar gösterilmiştir.

a) Yeni kaynaklardan hangisinin, köyün 1750'den önce var olduğunu daha güçlü biçimde gösterdiğini gerekçesiyle belirtiniz.

(8 p)

b) Bu örneğin tarihsel bilginin doğası hakkında ne gösterdiğini yorumlayınız.

(7 p)

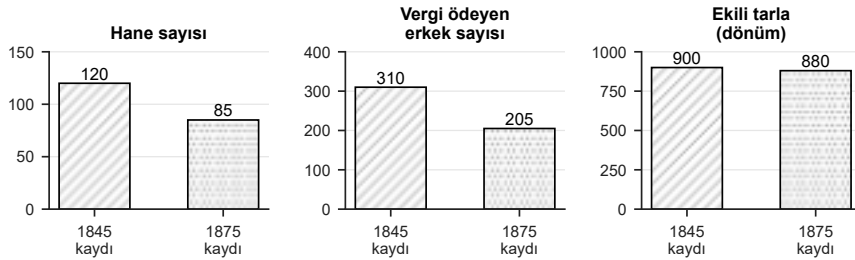
5.

15 puan

Aşağıdaki grafikler, kurgusal Akpınar köyüne ait 1845 ve 1875 tarihli iki vergi kaydından hazırlanmıştır. Bu kayıtları inceleyen iki tarihçi farklı sonuçlara ulaşmıştır:

Selin: "Köyün nüfusu 30 yılda gerçekten azalmıştır; bunun nedeni bölgede yaşanan bir salgın olabilir."

Kaan: "Nüfus aslında pek azalmamıştır; bazı aileler vergiden kaçmak için kayda geçmemiş olabilir."

a) İki tarihçinin de kabul ettiği olguyu yazınız.

(4 p)

b) Aynı kayıtlardan farklı sonuçlar çıkmasının tarihin doğası hakkında ne gösterdiğini açıklayınız.

(6 p)

c) Grafiklerdeki hangi verinin Kaan'ın yorumunu destekleyebileceğini açıklayınız.

(5 p)

6.

10 puan

Zeynep okulunun tarihini araştırırken aşağıdaki işlemleri yapıyor. İşlemler karışık sırayla verilmiştir.

K. Okul arşivindeki kayıt defterlerini ve eski fotoğrafları toplayıp mezunlarla görüşmeler yaptı.

L. “Okulumuz ne zaman ve neden kuruldu?” sorusunu belirledi.

M. Topladığı belgelerin gerçekten o döneme ait olup olmadığını ve içerdikleri bilgilerin doğruluğunu kontrol etti.

N. Ulaştığı sonuçları düzenleyip okulun kuruluş öyküsünü yazdı.

P. Doğruluğunu kontrol ettiği bilgileri birbiriyle ilişkilendirerek okulun neden kurulduğuna dair bir açıklama oluşturdu.

a) İşlemleri tarihsel bilginin üretim sürecine uygun sırayla yazınız.

(4 p)

b) M işleminin bu süreçteki adını yazınız ve neden gerekli olduğunu açıklayınız.

(6 p)

7.

15 puan

Deniz kurgusal Karaağaç kasabasının geçmişini araştırıyor ve “1700’lerde Karaağaç’ta ipek kumaş üretiliyordu.” sonucuna varıyor. İncelediği kaynaklar şunlardır:

1. Bir gezginin 1720 tarihli günlüğü: “Karaağaç çarşısında ipek kumaş satan pek çok dükkân gördüm.”
2. Bugün kasabanın çevresinde çok sayıda yaşlı dut ağacı bulunmaktadır.
3. Kasabanın 1715 tarihli gümrük kaydı: “Çarşıya başka şehirlerden gelen ipek kumaşlardan vergi alınmıştır.”

a) Kanıtları tek tek değerlendirerek Deniz’in sonucunun yeterince desteklenip desteklenmediğini açıklayınız.

(8 p)

b) Deniz’in araştırma sürecinin hangi aşamasında hata yaptığını belirtiniz ve sonucunu sınamak için başvurabileceği bir kaynak öneriniz.

(7 p)
